

Istraživanje poslovnog okruženja u Hrvatskoj

Zagreb, ožujak 2022.

American Chamber of Commerce in Croatia *Američka gospodarska komora u Hrvatskoj*

Sadržaj

Istraživanje poslovnog okruženja	3
Uvod	3
Metodologija, uzorak i svrha istraživanja	3
Rezultati istraživanja	4
Poslovanje u 2021.	4
Poslovno okruženje	6
Utjecaj institucija na poslovno okruženje	9
Usporedba s regijom	11
Poslovna očekivanja	14
Fleksibilni model rada (rad od kuće)	16
Zaključak	17

Istraživanje poslovnog okruženja

Uvod

AmCham Hrvatska okuplja više od 270 američkih, hrvatskih i drugih međunarodnih poduzeća koja zapošljavaju više od 91.000 ljudi u Hrvatskoj. Kao najstarija strana komora u Hrvatskoj, AmCham već više od 20 godina snažno doprinosi unaprjeđenju poslovanja zagovaranjem najboljih poslovnih praksi i nizom preporuka za pozicioniranje Hrvatske kao privlačne destinacije za ulaganja.

Kao komora koja većim dijelom okuplja strane ulagače u Hrvatskoj, ali i znatan broj hrvatskih poduzeća koji posluju na međunarodnom tržištu, AmCham Hrvatska je proveo istraživanje poslovne klime krajem 2021. Istraživanje među članovima uprava poduzeća dalo je uvid u rezultate poslovanja u 2021., ali i raspoloženje ulagača za buduće aktivnosti.

Metodologija, uzorak i svrha istraživanja

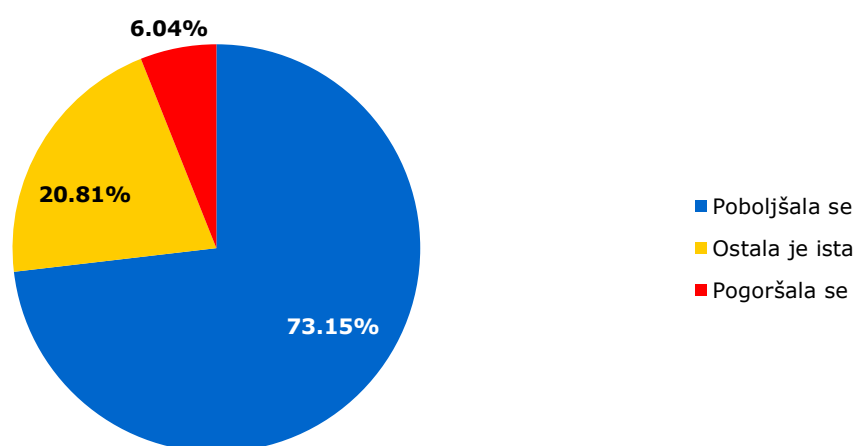
Istraživanje je provedeno u razdoblju od 16. prosinca 2021. do 2. veljače 2022. na uzorku od 149 članova uprava domaćih i međunarodnih poduzeća u Hrvatskoj. 38% poduzeća koja su sudjelovala u istraživanju prema kriteriju broja zaposlenih u Hrvatskoj pripadaju kategoriji velikih poduzeća. 21% činila su srednja poduzeća, 29% mala poduzeća, a 12% poduzeća sa do 9 zaposlenih. U istraživanju je sudjelovao najveći broj poduzeća u prevladavajuće domaćem vlasništvu, 50% te 48% poduzeća u prevladavajuće stranom vlasništvu. Svega 2% poduzeća nalazi se u mješovitom vlasništvu. Svrha istraživanja bila je utvrditi stavove ispitanika o općem poslovnom okruženju u Hrvatskoj.

Rezultati istraživanja

Poslovanje u 2021.

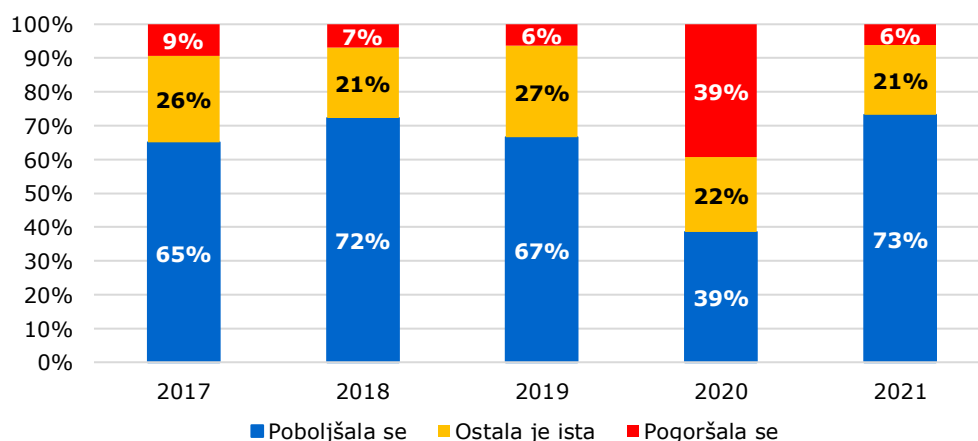
Za 73% ispitanika poslovanje u 2021. bilo je bolje nego u prethodnoj godini. Svega 6% poduzeća bilježi pogoršanje poslovanja, dok za 21% ono je ostalo isto kao i u prethodnoj godini.

Kako se razvijala poslovna situacija Vašeg poduzeća u 2021?

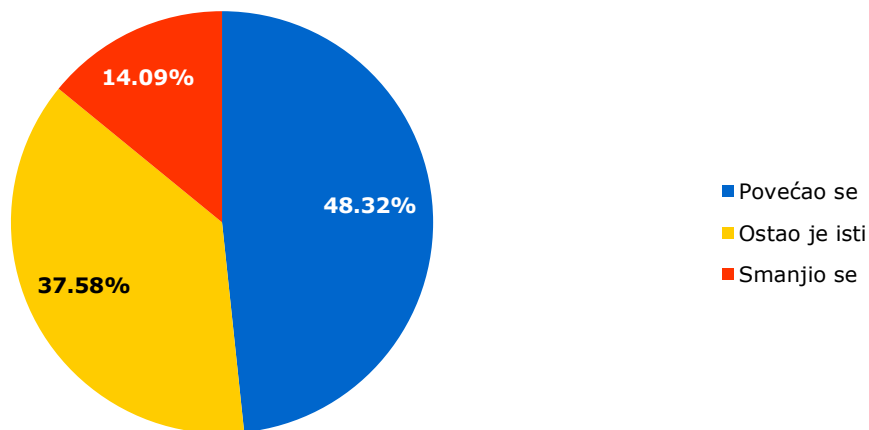
Usporedbom nekoliko prethodnih godina, vidljiv je oporavak poduzeća, članova AmCham-a u 2021. Nakon neizvjesne 2020. godine, poslovni rezultati pokazuju pretpandemijski udio poduzeća koja ostvaruju rast u odnosu na prethodnu godinu.

Poslovna situacija kroz godine

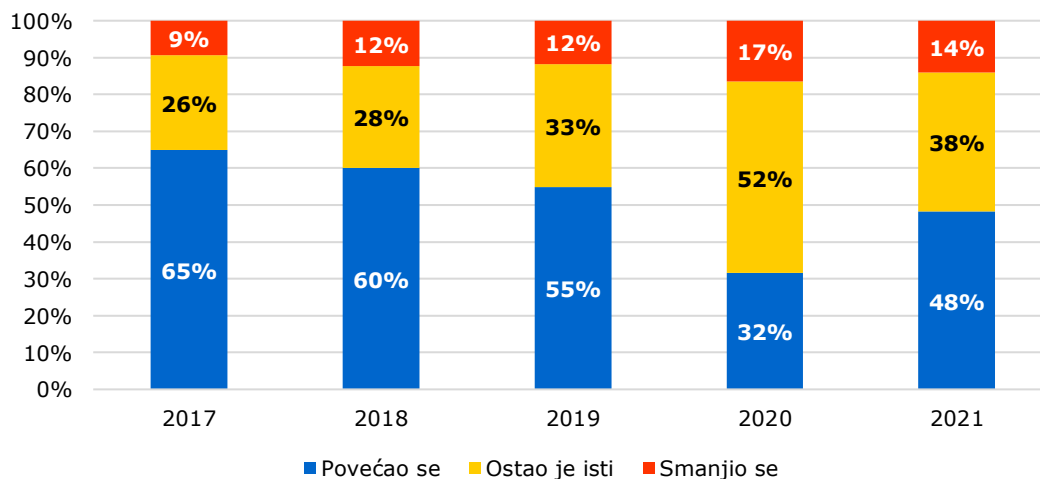
Kod većine ispitanika (48%) rastao je broj zaposlenih, dok je 38% poduzeća zadržao isti broj zaposlenih.

Na koji se način promijenio ukupan broj zaposlenih u Vašem poduzeću u 2021?

U 2021. značajnije raste broj poduzeća koja dodatno zapošljavaju u odnosu na prethodnu godinu.

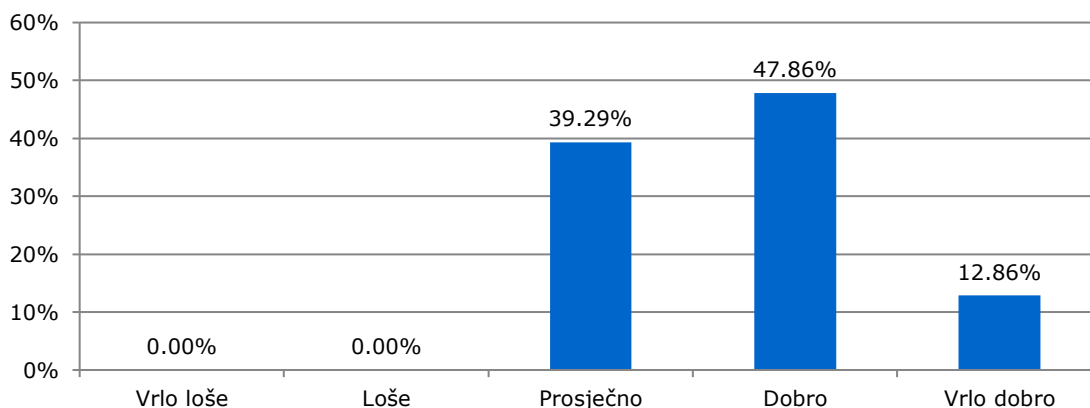
Broj zaposlenih u Hrvatskoj kroz godine

Poslovno okruženje

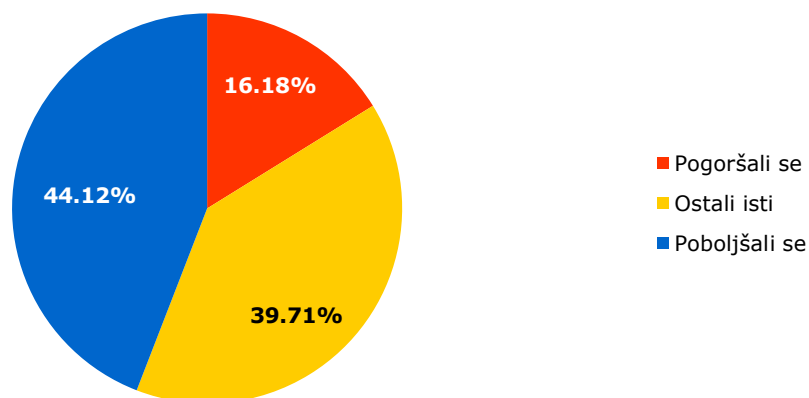
Sveukupno iskustvo poslovanja u Hrvatskoj 61% ispitanika ocjenjuje kao dobro ili vrlo dobro. U odnosu na prethodne godine primjećuje se blagi porast ocjena na desnom dijelu spektra.

Kako biste ocijenili ukupno iskustvo poslovanja Vaših poduzeća u Hrvatskoj?

Za 44% ispitanika u proteklih pet godina uvjeti poslovanja u Hrvatskoj su se poboljšali, 40% ispitanika smatra da su uvjeti poslovanja ostali isti, dok 16% smatra kako je došlo do pogoršanja uvjeta poslovanja.

Biste li rekli da su se uvjeti poslovanja u Hrvatskoj u posljednjih 5 godina poboljšali, ostali isti ili se pogoršali?

Glavni ograničavajući faktori u poslovanju u 2020.:

- 1) Nedostatak potražnje (zbog pandemije ili drugih razloga)
- 2) Nedostatak odgovarajuće radne snage
- 3) Oporezivanje rada

Glavni ograničavajući faktori u poslovanju u 2021.:

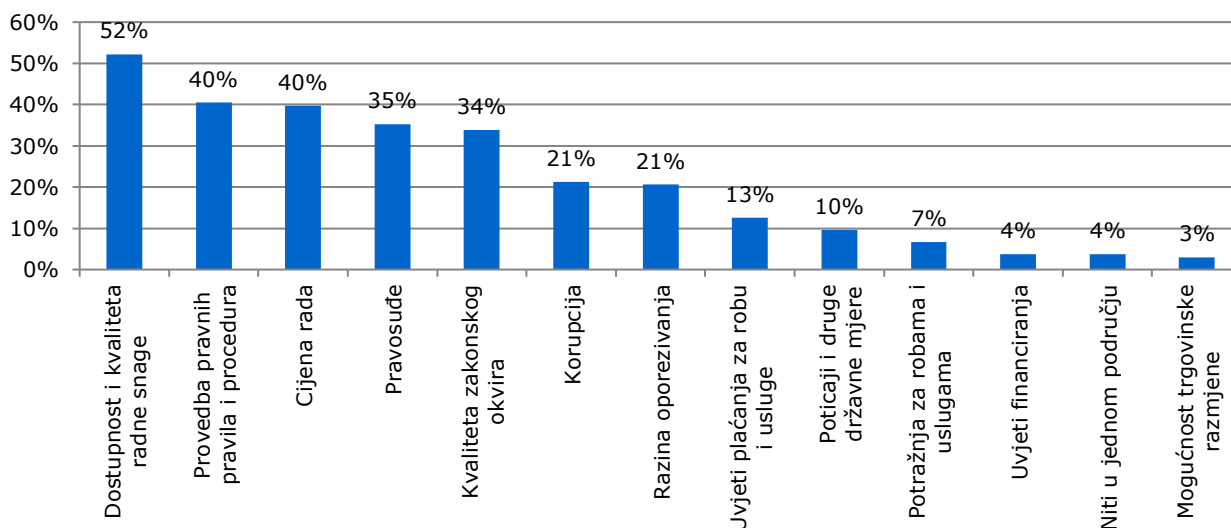
- 1) Nedostatak odgovarajuće radne snage
- 2) Oporezivanje rada
- 3) Poremećaj lanca opskrbe (veći troškovi, nestašice i kašnjenja)

Nedostatak odgovarajuće radne snage kao i oporezivanje rada istaknuti su i u 2020. i 2021. kao glavni ograničavajući faktori u poslovanju. Za razliku od prethodne godine kada je na prvom mjestu bio nedostatak potražnje, u 2021. (na trećem mjestu) ističe se poremećaj lanca opskrbe.

Na pitanje koja su tri najveća problema s kojima se vaša kompanija susrela u posljednjih pet godina ispitanici navode nedostatak odgovarajuće radne snage, duge i kompleksne administrativne procedure te oporezivanje rada. Isti izazovi istaknuti su i u prošlogodišnjem istraživanju.

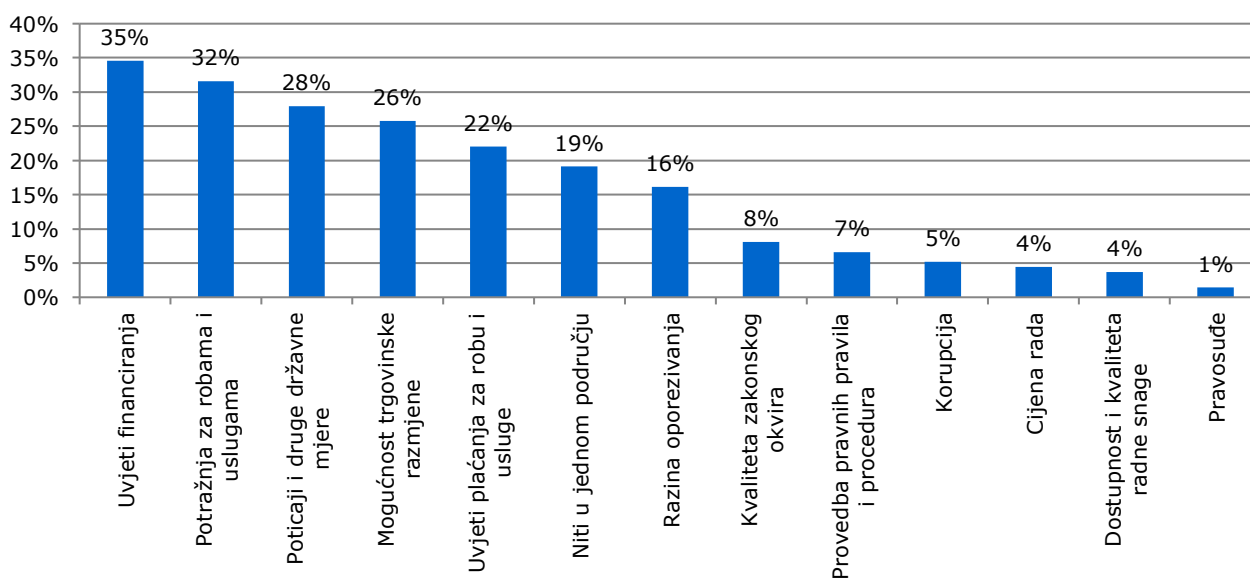
Najveće pogoršanje uvjeta poslovanja u posljednjih pet godina ispitanici vežu uz, dostupnost i kvalitetu radne snage, provedbu pravnih pravila i procedura te cijenu rada.

U kojim ste područjima uočili najveća pogoršanja u posljednjih 5 godina? Možete odabrati više odgovora.

Najveća poboljšanja u razdoblju od pet godina ispitanici vide u uvjetima financiranja, povećanoj potražnji za robama i uslugama te poticajima i drugim državnim mjerama.

U kojim ste područjima uočili najveća poboljšanja u posljednjih 5 godina? Možete odabrati više odgovora.

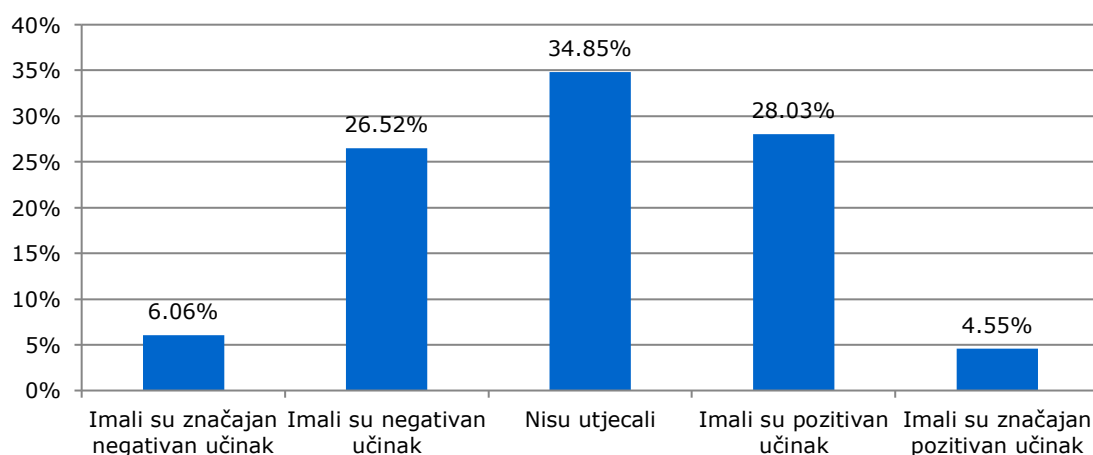

Utjecaj institucija na poslovno okruženje

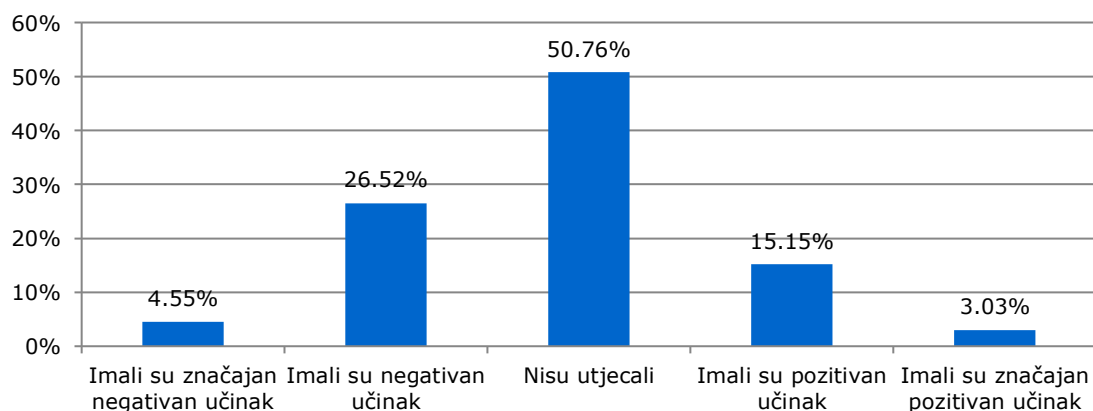
32.5% ispitanika utjecaj državne administracije na poslovno okruženje vidi kao negativan. Postotak ispitanika koji su utjecaj ocijenili neutralnim iznosi oko 35%. Postotak ispitanika koji smatraju da su regulative i aktivnosti državne administracije pozitivno utjecali na uvjete poslovanja iznosi 32.5%. U odnosu na prethodnu godinu dio neutralnih ocjena je prešao u pozitivne pod utjecajem korona mjera.

Na koji su način regulative i aktivnosti državne administracije utjecale na poslovno okruženje u Hrvatskoj u zadnjih 5 godina?

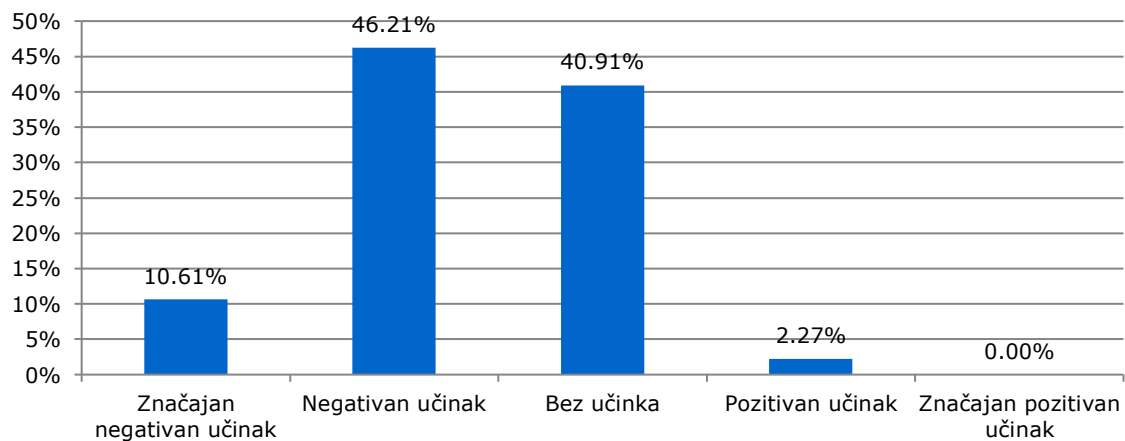
Za većinu ispitanika (51%) regulativa i aktivnosti lokalne administracije nisu imali utjecaj na poslovno okruženje u Hrvatskoj u posljednjih 5 godina

Na koji su način regulative i aktivnosti lokalne administracije (gradovi, općine, županije) utjecale na poslovno okruženje u Hrvatskoj u zadnjih 5 godina?

57% ispitanika utjecaj hrvatskog pravosuđa na poslovanje ocijenilo je negativnim ili značajno negativnim.

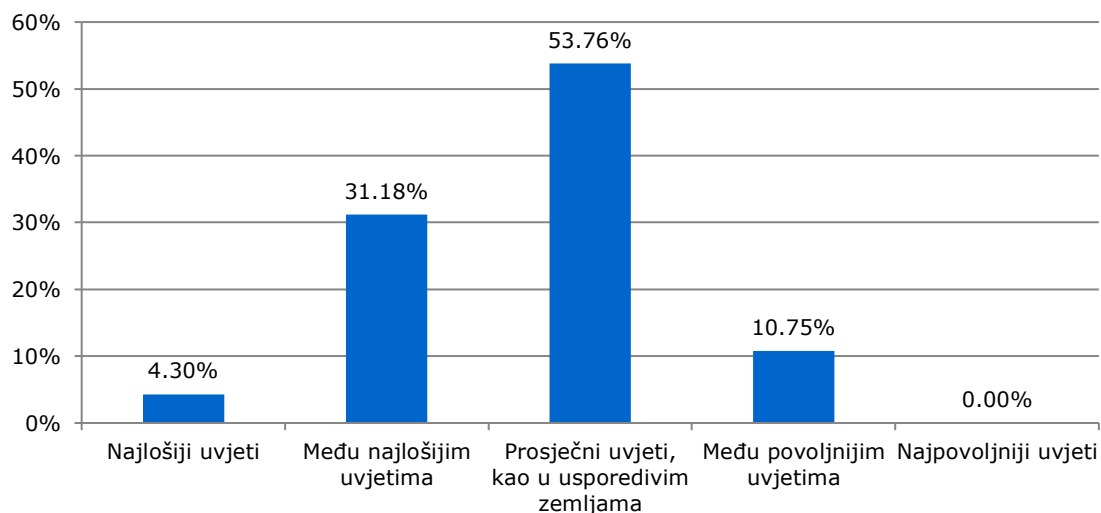
Je li rad hrvatskog pravosuđa izravno utjecao na Vaše poslovanje u posljednjih 5 godina?

Usporedba s regijom

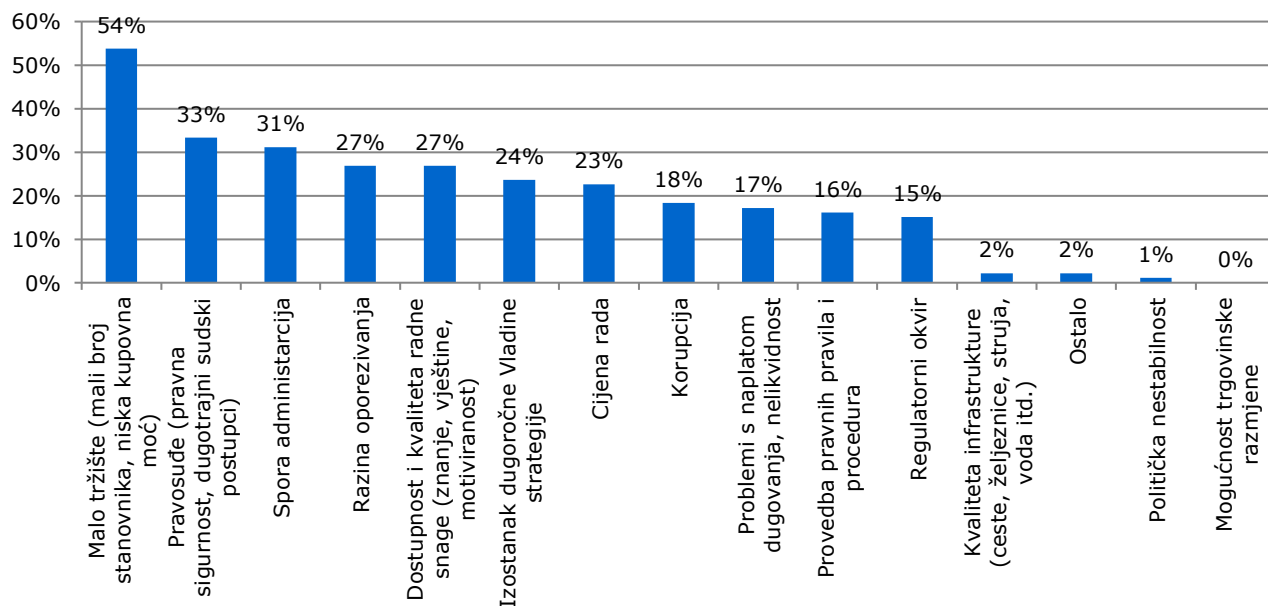
72% ispitanih poduzeća članova AmCham-a djeluje i u drugim državama srednje i istočne Europe, od čega njih 61% djeluje u više od 5 država regije.

Kako biste ocijenili uvjete poslovanja u Hrvatskoj u odnosu spram drugih država SIE regije u kojima posluje vaše poduzeće?

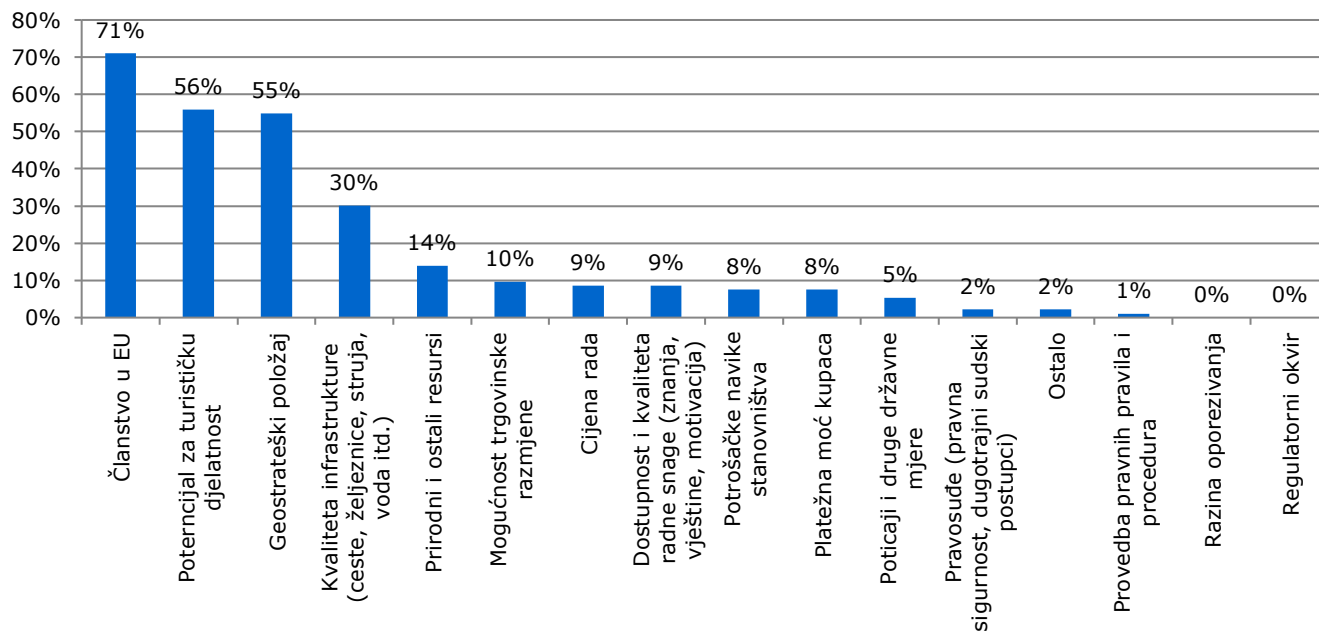
54% ispitanika uvjete poslovanja u Hrvatskoj smatra usporedivim s drugim državama srednje i istočne Europe.

Koja biste tri od navedenih problema ocijenili najvećim nedostacima kada je riječ o uvjetima poslovanja u Hrvatskoj, u usporedbi s državama u regiji?

Najveći nedostaci Hrvatske u odnosu na druge države regije odnose se na malo tržište, pravosuđe i sporost administracije. Razina oporezivanja u ovom kao i prethodnom istraživanju zauzima četvrto mjesto.

Koje tri stvari smatrate prednostima kada je riječ o uvjetima poslovanja u Hrvatskoj u usporedbi s državama u regiji?

Kao najveće prednosti Hrvatske ispitanici izdvajaju članstvo u Europskoj uniji, turistički potencijal zemlje i geostrateški položaj, kao i u prethodnim godinama.

Najveći nedostaci poslovanja u Hrvatskoj u usporedbi s državama SIE:

- 1) Malo tržište
- 2) Pravosuđe
- 3) Sporost administracije

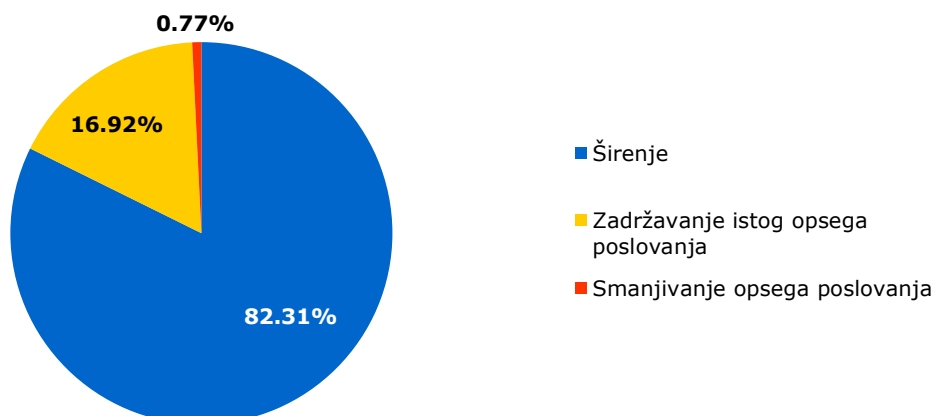
Najveće prednosti poslovanja u Hrvatskoj u usporedbi s državama SIE:

- 1) Članstvo u Europskoj uniji
- 2) Turistički potencijal zemlje
- 3) Geostrateški položaj

Poslovna očekivanja

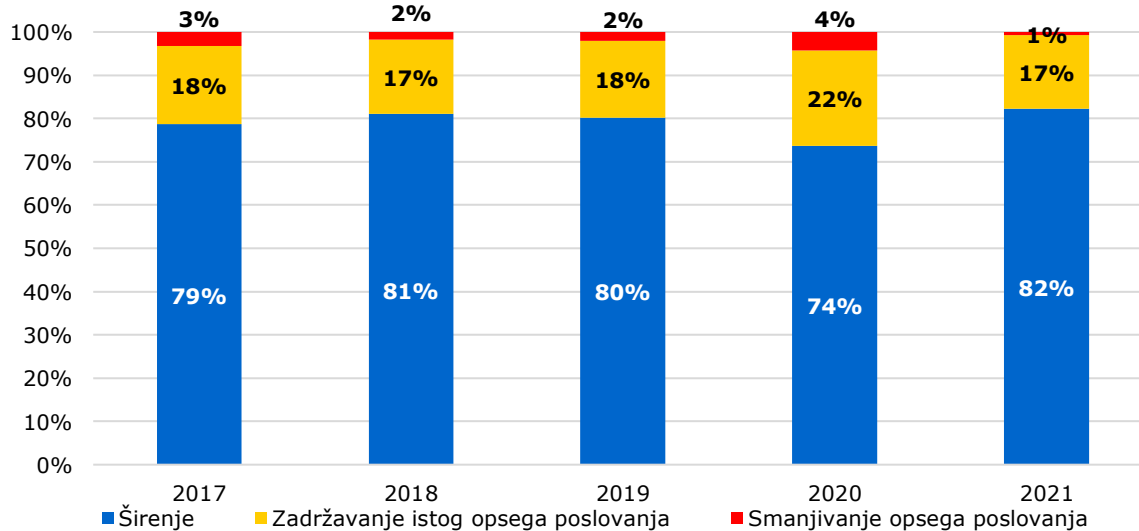
Za nadolazeće razdoblje od tri godine oko 82% poduzeća članica AmCham-a planira širenje poslovanja u Hrvatskoj.

Kakav je plan Vašeg poduzeća za poslovanje u Hrvatskoj u sljedeće tri godine?

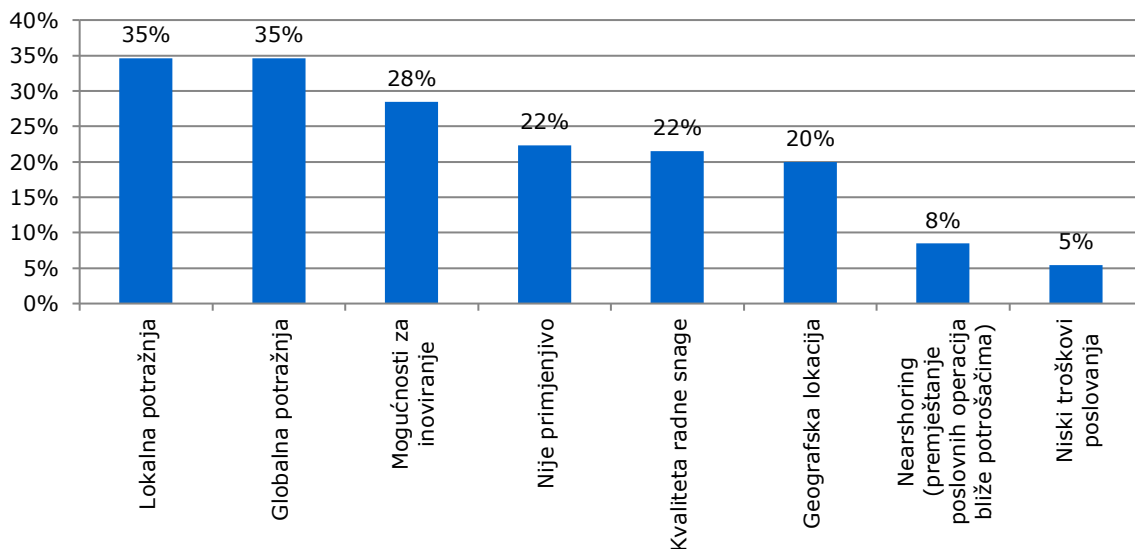

Promatranjem petogodišnjeg trenda, uz manju kontrakciju za 2020. godinu, članice AmCham-a kontinuirano planiraju širenje poslovanja u Hrvatskoj.

Plan za poslovanje u sljedeće tri godine

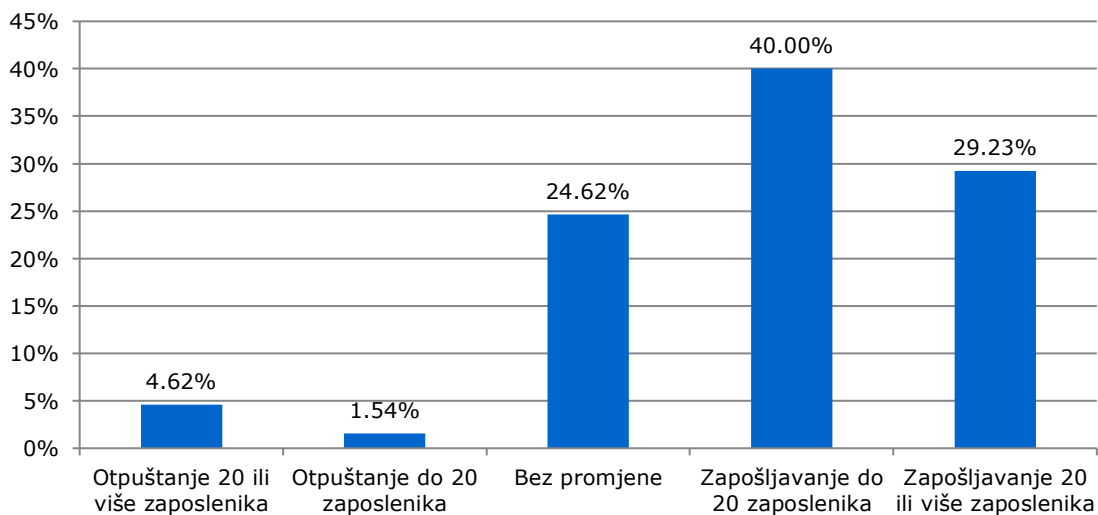

Ukoliko se Vaše poduzeće u Hrvatskoj planira širiti/ulagati, koji su glavni poticaji?

Od poduzeća koja planiraju širenje, većina je vođena domaćom i globalnom potražnjom te prilikama za inoviranje.

Planira li vaše poduzeće zapošljavati dodatnu radnu snagu ili otpuštati zaposlenike u sljedeće tri godine?

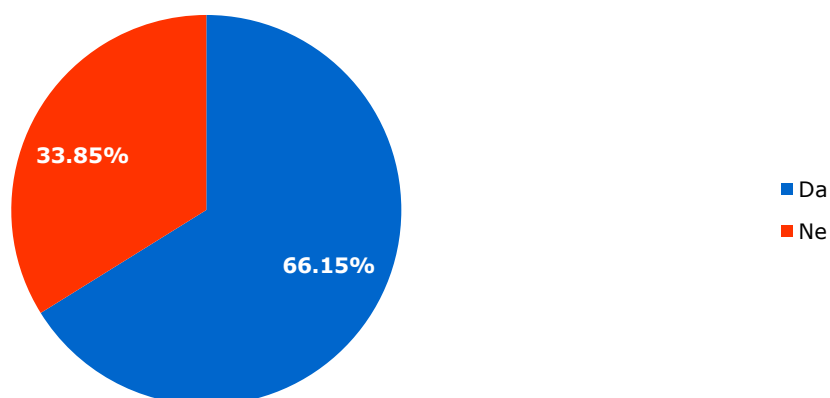

69% poduzeća planira nova zapošljavanja u sljedeće tri godine, od čega 29% planira zaposliti više od 20 novih zaposlenika. Svega 6% poduzeća planira smanjiti broj zaposlenika u sljedeće tri godine.

Fleksibilni model rada (rad od kuće)

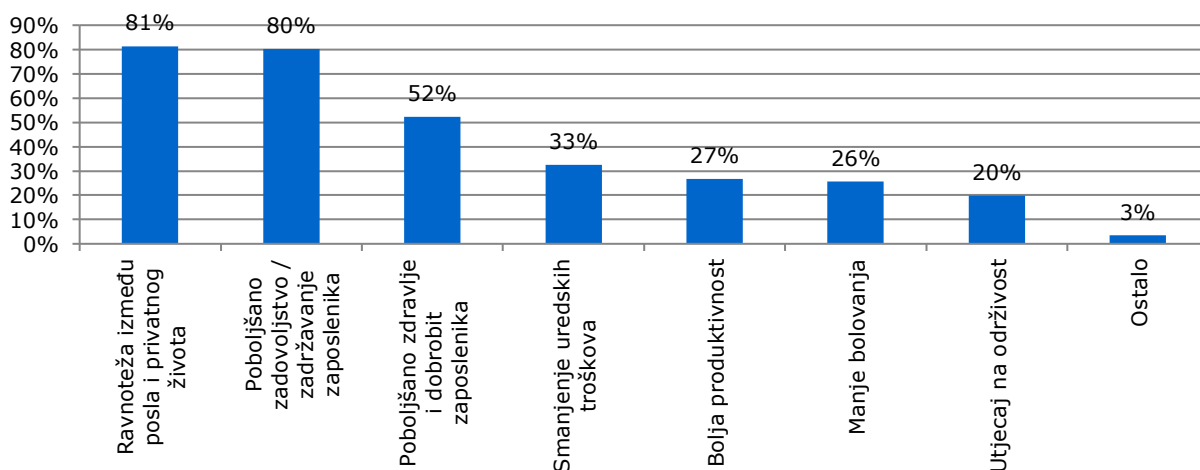
66% ispitanih poduzeća razmišlja o omogućavanju fleksibilnog modela rada (rad od kuće) za svoje zaposlenike nakon završetka pandemije.

Razmišljate li o pružanju fleksibilnog modela rada (rada od kuće) za svoje zaposlenike nakon završetka pandemije?

Glavni razlozi za takvu odluku su omogućavanje ravnoteže između posla i privatnog života, poboljšanje zadovoljstva/zadržavanje zaposlenika te zdravlje i dobrobit zaposlenika.

Ako da, koji su glavni razlozi za omogućavanje fleksibilnog modela rada? Možete odabrati više odgovora.

Zaključak

U protekloj godini poslovanje se za 73% ispitanika poboljšalo. Nakon kontrakcije u 2020. godini, u 2021. ispitanici su većinom prijavljivali bolje poslovne rezultate u odnosu na prethodnu godinu, kao i u pretpandemijskim godinama. U 2021. kod većine ispitanika (48%) rastao je broj zaposlenih, što je bolje nego u 2020. godini (31.5%).

Sveukupno iskustvo poslovanja u Hrvatskoj nešto više od 61% ispitanika ocjenjuje kao dobro ili vrlo dobro. U odnosu na prethodne godine primjećuje se blagi rast prosječnog i pozitivnog iskustva poslovanja u Hrvatskoj.

44% ispitanika primjećuje poboljšanje uvjeta poslovanja u posljednjih pet godina. Ispitanici su kao tri glavna ograničavajuća faktora u poslovanju svojih poduzeća u 2021. istaknuli nedostatak odgovarajuće radne snage, oporezivanje rada i poremećaj lanca opskrbe (veći troškovi, nestašice i kašnjenja). Nedostatak odgovarajuće radne snage i oporezivanje rada posljednjih godina ističu se kao glavni ograničavajući faktori u poslovanju.

Uspoređujući Hrvatsku s drugim zemljama SIE, 11% ispitanika uvjete poslovanja u Hrvatskoj ocjenjuje boljima, dok 35% smatra da su uvjeti poslovanja lošiji nego u drugim državama, 54% ih smatra usporedivim. Najvećim nedostacima poslovanja u Hrvatskoj u usporedbi s državama SIE navode se malo tržište, pravosuđe i sporost administracije.

U sljedeće tri godine 82% poduzeća, članova AmCham-a planira širenje poslovanja u Hrvatskoj, dok smanjenje planira manje od 1%. Promatranjem petogodišnjeg trenda, uz manju kontrakciju za 2020. godinu, članice AmCham-a kontinuirano planiraju širenje poslovanja u Hrvatskoj. Što se tiče novih zapošljavanja, 69% poduzeća planira nova zapošljavanja u sljedeće tri godine.

66% ispitanih poduzeća razmišlja o omogućavanju fleksibilnog modela rada (rad od kuće) za svoje zaposlenike nakon završetka pandemije. Glavni razlozi za takvu odluku su omogućavanje ravnoteže između posla i privatnog života, poboljšanje zadovoljstva/zadržavanje zaposlenika te zdravlje i dobrobit zaposlenika.

Za dodatne informacije molimo kontaktirajte:
Američka gospodarska komora u Hrvatskoj
Andrea Doko Jelušić,
Izvršna direktorica
T: 01 4836 777
E: andrea.doko@amcham.hr